

BIES VAN EDE

Het geroofde schilderij

JULIAN

JONATHAN

YETTA

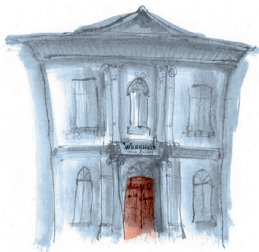
zwijsen

Sluit aan bij school

Wie is wie?

Delendam is een oude stad, met een heel oud centrum waar je zelfs nog verdwaalt als je er al jaren woont.

Het Museum tot Nut van het Algemeen is misschien wel de echte hoofdpersoon van dit verhaal.

Meneer Verwaay woont naast het museum in de Oude Olieslagersstraat. Niemand kan zich meer herinneren wanneer dat museum voor het laatst open was, behalve meneer Verwaay.

Bijna alle kinderen die in het oude centrum wonen,
zitten op de Juliana-basisschool. Onze hoofdpersonen dus ook.

Jonathan is een beetje stevig.
De vader van Jonathan woont
min of meer op de bank,
waar hij de hele dag boeken leest.
Tot hij op een dag echt goed
kwaad wordt gemaakt. Dan
verandert hij in een actievoerder.

In de klas van Jonathan zitten
ook Julian en Yetta.

Julian praat enorm ingewikkeld
en stottert daarbij,
wat het niet makkelijker maakt
om hem te volgen.

Yetta is héél slim en heel mooi.
Maar niet zo mooi als
juf Annemieke.
Tenminste, dat vindt
de oude schilder
Kees Verwaay.

Wereldverkenning

‘Papa?’ zegt Jonathan.

‘Hm.’

‘Ik heb een actueel artikeltje uit de krant van gisteren of vandaag nodig.’

‘Hm, hm.’

‘... want we hebben wereldverkenning vanmiddag en daar is het voor.’

‘Hmmm, hm, oké. Inderdaad, heel belangrijk, wat je zegt.’

‘Dus waar heb je de krant van vandaag neergelegd?’

‘Hm, ja, weet je wat? Kijk maar op de website, daar staan altijd de laatste nieuwtjes in nog vóórdát ze ze in de krant publiceren, dus actueler kun je het niet hebben. We moeten gewoon zo’n digitaal abonnement nemen en het papieren abonnement opzeggen. Dat zal ik eens doen als ik dit hoofdstuk uitgelezen heb.’

‘Uit een digitale krant kan ik geen stukjes knippen, pap, dan moet ik eerst alles printen en het daarná uitknippen en dat is veel meer werk.’

Jonathans vader leest languit liggend op de driezitsbank een boek. Hij wordt helemaal opgeslokt door de bladzijdes.

Het huis zou boven hem kunnen instorten en dan merkte hij er niets van.

‘O ja, ik krijg vijftientig euro door de overheid verplichte zakgeldverhoging,’ zegt Jonathan. ‘Omdat ik val in de categorie “te dikke kinderen”.’

‘Wát!’ Zijn vader schiet overeind en het boek valt met een galmende dreun op de grond.

Jonathan ziet nu dat zijn vader al die tijd boven op de krant heeft gelegen. Hij grist hem razendsnel weg van de kussens. Zijn vader kijkt hem verontwaardigd aan en briest: ‘Wat denken ze wel op die basisschool van jou?’

Jonathan glimlacht. ‘Rustig maar, papa. Ik had, zoals ik daarnet al zei, alleen de krant nodig.’

Zijn vader ligt intussen al ruim een halfjaar op de driezitter in de woonkamer. Sinds hij is ontslagen als leraar geschiedenis op een middelbare school heeft hij nergens meer zin in, behalve in lezen: allemaal dikke pillen over de wereld-geschiedenis.

Jonathan bladert door de Delendamse Courant.

Op de stadspagina staat het hoofdartikel met een kop in grote chocoladeletters: *Het is definitief afgelopen met het Nut*. Op de foto bij het artikel ziet hij een man in een smetteloos, splinter-nieuw joggingpak en met een kapsel waarin geen haartje verkeerd zit. Als bijschrift staat eronder: *Wethouder De Mooij vindt: geen cent meer voor die onzin*.

‘Het is definitief afgelopen met het Nut,’ herhaalt Jonathan hardop.

‘Nou, dan zal dat een weloverwogen beslissing zijn geweest,’ broemt zijn vader, terwijl hij zich bukt om het boek op te rapen.

‘Wat is het Nut, weet jij dat, pap?’

‘Even wachten, jongen. Hm, hm.’

Jonathan legt zich erbij neer dat hij geen antwoord meer gaat krijgen.

‘Staat dat er echt, van het Nut?’ zegt zijn vader een minuut later. ‘Gaan ze het Nut sluiten omdat het niet meer van deze tijd is? Dat meen je toch niet, hè? Schande! Natuurlijk is het niet van deze tijd! Het is een geschiedkundig rariteitenkabinet, en dat is precies waarom het zo bijzonder en onalledaags is!’

Jonathan bladert terug en leest de eerste regels van het artikel boven aan de pagina voor: “De gemeente wil het Museum tot Nut van het Algemeen sluiten, aangezien het volgens wethouder De Mooij de stad te veel geld kost om het open te houden. Een externe adviseur is ingehuurd om oplossingen te zoeken.” Hij kijkt zijn vader aan. ‘Een museum, boeien! Waarom is het een schande?’

Zijn vader legt zijn vuistdikke boek neer en kijkt hem met felle blik aan. ‘Het Nut laat ons zaken uit andere tijden zien. En het hoort bij de geschiedenis van de binnenstad, want het staat er al zo lang als ... zo lang als het er staat!’

‘Waar dan?’ vraagt Jonathan.

‘Hier om de hoek,’ zegt zijn vader, zo te zien verbijsterd dat Jonathan dat niet weet.

Jonathan kijkt net zo verbijsterd terug. Een museum, hier om de hoek? Er staan zat bijzondere gebouwen in de binnenstad, maar een museum zou hij toch moeten kennen, want hij woont hier al zijn hele leven.

‘Het is een schande dat de gemeente alles maar stukmaakt omdat er zo nodig bezuinigd moet worden! Die Mooij moet

zich schamen met zijn desinteresse voor kunst en cultuur.’
‘De Mooij,’ verbetert Jonathan hem, maar zijn vader schudt zijn hoofd en herhaalt: ‘Mooij, zonder “de”. De krant doet dat wel vaker fout.’

Jonathan kijkt naar de krant, loopt naar de keukenla, pakt de keukenschaar en knipt het artikel uit.

‘Ik ga naar school, pap. Tot straks, pap.’

‘Hm, hm, ja, dat is goed hoor, jongen.’

‘En Julian, welk stukje uit de krant heb jij vandaag bij je?’
vraagt juf Annemieke.

Julian is lang en mager en hij stottert, maar dat valt zijn klasgenoten al lang niet meer op, want ze kennen elkaar al vanaf de kleuterklas.

‘Over het Museum tot Nut van het Algemeen, juf, want de gemeenteraad heeft besloten dat het museum gesloten moet worden omdat het te duur is en omdat sport gezonder is dan het bezoeken van onaantrekkelijke, stoffige, donkere zalen waarin ouderwetse objecten tentoongesteld zijn.’ Julian houdt ervan om heel lange zinnen te maken. Dat is niet handig als je stottert, maar misschien doet hij het wel juist daarom: om zijn spraakgebrek terug te pesten. Julian heeft bovendien een geweldig geheugen, want hij citeert de krant zowat letterlijk: ‘Door de bezuinigingen is het niet langer verantwoord een museum open te houden waarvan het bezoekersaantal tegenvalt en dat onaantrekkelijk is voor buitenlandse bezoekers aan het toch zo pittoreske Delendam.’

De juf knikt bewonderend. ‘Mooi gesproken, Julian. En Yetta, wat heb jij vanochtend voor ons uit de krant geknipt?’

‘Hetzelfde artikeltje, juf,’ zegt Yetta zwaar teleurgesteld. Haar

huid heeft de kleur van koffie met melk en ze heeft ogen als amandelen en een ingewikkeld soort haar met vlechten en kralen en linten. Yetta is het mooiste meisje van de klas en bovendien slimmer dan iedereen. Dus is ze gewend in alles het beste te zijn, zelfs in het uitknippen van stukjes uit de krant.

‘Ik ook, juf!’ zegt Jonathan. Nog drie andere kinderen knikken. Ook zij hebben hetzelfde stukje bij zich.

‘Wauw,’ zegt juf Annemieke. ‘Het is wel duidelijk dat jullie dat museum belangrijk vinden. Jullie zijn er dus allemaal weleens geweest? Kan iemand me vertellen wat er tentoongesteld wordt?’

‘In de krant staat dat de museumcollectie geen duidelijke uitstraling naar de bezoekers toe heeft, vooral de buitenlandse,’ zegt Jonathan. ‘Ik weet niet wat dat betekent, maar het klinkt wel lekker.’

‘Ze bedoelen, denk ik,’ zegt de juf, ‘dat er veel verschillende dingen te zien zijn. Te veel. Maar wát voor verschillende dingen?’

Het wordt stil in de klas en zelfs Yetta steekt haar vinger niet op. Ze lijkt wel blij dat de andere kinderen ook geen antwoord hebben.

‘Is niemand ooit geweest in dat Museum tot, eh ... het Nuttige van de, eh ...’

‘Het Museum tot Nut van het Algemeen,’ zegt Yetta behulpzaam, en het klinkt alsof ze een medische formule uitspreekt. Je weet opeens waarom er niemand naar dat museum wil.

‘Precies, dank je wel,’ zegt juf Annemieke. ‘Dat ik het museum niet ken, is niet zo gek, want ik werk tijdelijk op deze basisschool, en over twee weken heb ik weer heel ergens anders

een baan. Tenminste, dat hoop ik. Maar daar hoeven jullie je geen zorgen over te maken. We hadden het over het museum. Wat ik begrijp, is dat jullie er dus ook nooit zijn geweest?’

‘Ik wist niet eens dat het er stond en dat het bestond,’ zegt Jonathan.

Ook Yetta schudt haar hoofd. Als zij, die ongeveer alles weet wat er interessant of belangrijk is om te weten, het museum al niet kent ...

Juf Annemieke kijkt naar de strakblauwe lucht. ‘Jongens,’ zegt ze.

‘En meisjes,’ zegt Yetta.

‘En meisjes,’ zegt de juf. ‘We hebben wereldverkenning, dus we gaan gewoon echt de wereld verkennen, want ik wil dat bijzondere museum nu met eigen ogen zien. Ik ga even aan meester Mechanicus vragen waar we precies naartoe moeten.’

‘Dat staat allemaal gewoon in de krant, juf,’ zegt Yetta.

‘De Oude Olieslagersstraat.’

Ik heb weer eens niet goed gelezen, denkt Jonathan.

‘Die straat weet ik te vinden, want die is hier niet ver vandaan, die is namelijk vlak bij mijn huis!’ zegt Julian. Hij is voor zijn doen snel klaar met praten.

‘Prima, Julian, dan mag jij onze gids zijn.’

De meeste kinderen van groep 8 komen uit deze buurt, in het middeleeuwse centrum van Delendam. Ze wonen in de oude huizen met verzakte daken, ouderwetse klokgevels en trapgevels, scheve ramen en piepkleine overschaduwde tuintjes met muurtjes van stokoude bakstenen. Vaak weten

ze zelfs beter dan hun ouders de weg in deze buurt met sloppen en steegjes en onverwachte doorkijkjes. Maar als ze de Oude Olieslagersstraat in lopen, weten de kinderen en juf Annemieke niet wat ze zien.

JULIAN

JONATHAN

YETTA

Er is een museum in de stad waar bijna nooit iemand komt. De wethouder wil het sluiten, omdat hij het geld aan sport wil besteden. Maar Jonathan, Julian en Yetta zijn heel nieuwsgierig wat er in dat museum te vinden is.

Als blijkt dat er een onbetaalbaar schilderij van een beroemde schilder in het museum hangt, hebben allerlei mensen opeens wél interesse in kunst. Weten de kinderen een brutale kunstroef te voorkomen en het museum te redden?

Sluit aan bij leesmethode

estafette

NUR 283

ISBN 978-90-487-3569-3

9 789048 735693

kunst, andere tijden

zwijsen.nl

Zwijsen, dé leesspecialist sinds 1846